

MESTO FIĽAKOVO

Materiál na rokovanie pre:
Mestské zastupiteľstvo vo Fiľakove

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022

Predkladá:

Ing. Judita Mihályová
hlavná kontrolórka mesta

Zodpovedný za vypracovanie:

Ing. Judita Mihályová
hlavná kontrolórka mesta

Fiľakovo, jún 2023

1. Návrh na uznesenie:

Uznesenie č./2023

Mestské zastupiteľstvo vo Filákovke

A. berie na vedomie

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta Filákovko za rok 2022

2. Dôvodová správa:

Hlavný kontrolór v zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve.

O d b o r n é s t a n o v i s k o

hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022

1. ÚVOD

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022:

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu záverečného účtu je zamerané na posúdenie súladu obsahu spracovaného návrhu záverečného účtu s príslušnými právnymi predpismi a na posúdenie súladu hospodárenia mesta v roku 2022 s príslušnými právnymi normami.

Stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2022 som spracovala na základe referátom ekonomiky MsÚ spracovaného materiálu „Návrh záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022“ a na základe účtovných a finančných výkazov mesta, účtovnej závierky k 31.12.2022 a kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra.

2. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO ROZPOČTU

2.1. Súlad záverečného účtu so všeobecne záväznými predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022 bol spracovaný v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov

a ostatné právne predpisy.

Predložený návrh rozpočtu mesta z hľadiska metodologickej správnosti je spracovaný v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktoré je pre samosprávu záväzné a nadväzuje na zber informácií pre potreby štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu.

Návrh záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022 je predkladaný na rokovanie MZ vo Fiľakove v zákonom stanovenej lehote do 30.06.2023.

Návrh záverečného účtu spĺňa náležitosti určené § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2. Dodržanie informačnej povinnosti pri záverečnom účte mesta

Návrh záverečného účtu mesta bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta a webovej adrese:

<https://www.filakovo.sk/index.php/sk/samosprava/uradna-tabula/2499-navrh-zaverecneho-uctu-mesta-filakovo-za-rok-2022> v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote pred jeho schválením, v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a predložený na verejnú diskusiu v zmysle ustanovenia § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.3. Dodržanie povinnosti auditu

V zmysle § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo vykonané overenie ročnej účtovnej závierky k 31.12.2022 audítorskou firmou D.E.A. AUDIT s.r.o., Lučenec.

2.4. Metodická správnosť návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu bol spracovaný v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a obsahuje všetky povinné náležitosti podľa § 16 ods. 2 a ods. 5 citovaného zákona a okrem nich aj ďalšie informácie, ako sú napr.:

- údaje o hospodárení rozpočtových organizácií, ktorých je mesto zriaďovateľom,
- údaje o výške a štruktúre pohľadávok a záväzkov,
- stav majetku mesta,
- stav a vývoj dlhu mesta.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v zmysle Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 zo dňa 08.12.2004, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Podľa vyjadrenia v návrhu záverečného účtu mesto v roku 2022 nevykonávalo podnikateľskú činnosť. Z tohto dôvodu návrh záverečného účtu neobsahuje údaje o nákladoch a výnosoch z podnikateľskej činnosti.

3. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE MESTA

Predložený návrh záverečného účtu mesta za rok 2022 spracovaný Odborom ekonomiky a majetku mesta, referátom ekonomiky MsÚ zahŕňa aj finančné vzťahy k zriadeným príspevkovým a rozpočtovým organizáciám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým mesto poskytlo finančné prostriedky svojho rozpočtu na základe Všeobecne záväzného nariadenia mesta Filakovo č. 6/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.

Na výraznom hotovostnom prebytku mesta tak ako pominulé roky mal najväčší vplyv medziročný nárast výnosu dane z príjmu fyzických osôb. Výsledok bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a finančných operácií je uvedený v tabuľke č. 1. Finančné operácie sú

súčasťou rozpočtu mesta, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov, čerpanie návratných zdrojov financovania a ich splácanie.

Podľa § 12 zákona č. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samospráva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontroluje hospodárenie, monitoruje a hodnotí plnenie programov a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Podstatou rozpočtového hospodárenia je vyrovnaný rozpočet, ak sa v bežnom rozpočtovom roku vytvorí prebytok, tento sa v nasledujúcom období využíva na kapitálové výdavky, či investície do majetku mesta, tieto však nevstupujú do výsledku hospodárenia mesta (§ 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Tab. č. 1

<i>REKAPITULÁCIA</i>	2020	2021	2022	2022	2022	nárast/ pokles (%)
v EUR	skutočnosť	skutočnosť	schv. rozp.	zmen. rozp.	skutočnosť	2022/ 2021
Príjmy bež. rozpočtu	9 541 982,48	10 044 321,16	9 686 940,00	10 605 326,89	10 413 139,56	3,67
Výdavky bež. rozpočtu	8 612 303,63	9 397 086,76	9 346 385,00	9 955 412,35	10 003 445,42	6,45
+preb./-sch. bež. rozp.	929 678,85	647 234,40	340 555,00	649 917,54	409 694,14	-36,70
Príjmy kap. rozpočtu	712 440,43	294 385,80	1 213 395,00	1 336 045,00	529 400,26	79,83
Výdavky kap. rozpočtu	931 686,30	603 452,50	2 720 895,00	2 735 090,00	919 381,43	52,35
+preb./-sch. kap. rozp.	-219 245,87	-309 066,70	-1 507 500,00	-1 396 045,00	-389 981,17	26,18
Príjmy fin. operácie	643 640,56	676 741,13	1 380 385,00	1 829 153,64	1 108 378,49	63,87
Výdavky fin. operácie	817 529,85	279 072,90	213 440,00	183 440,00	364 957,82	30,77
+preb./-sch. fin. op.	-173 889,29	397 668,23	1 166 945,00	1 645 713,64	743 420,67	86,94
+preb./-sch. bez fin. op.	710 432,98	338 167,70	-1 166 945,00	-746 127,46	19 712,97	-94,17
Príjmy celkom	10 898 063,47	11 015 448,09	12 280 720,00	13 770 525,53	12 050 918,31	9,40
Výdavky celkom	10 361 519,78	10 279 612,16	12 280 720,00	12 873 942,35	11 287 784,67	9,80

V priebehu roka boli vykonané 4 rozpočtové zmeny schválené uznesením MZ a 3 rozpočtové opatrenia na základe rozhodnutia primátora mesta. Všetky zmeny rozpočtu boli vykonané v súlade so Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Fiľakovo.

Rozpočtové zmeny na základe uznesení MZ

1. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 2/2022) schválená dňa 23.06.2022 uznesením MZ č. 85/2022
2. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 4/2022) schválená dňa 29.09.2022 uznesením MZ č. 115/2022
3. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 6/2022) schválená dňa 20.12.2022 uznesením MZ č. 42/2022

Rozpočtové opatrenia primátora mesta
(na základe Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Fiľakovo a uznesenia č. 4 zo dňa 12.05.2011)

1. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 1/2022) schválená primátorom mesta dňa 22.03.2022
2. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 3/2022) schválená primátorom mesta dňa 13.09.2022
3. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 5/2022) schválená primátorom mesta dňa 24.11.2022
4. zmena (Rozpočtové opatrenie č. 7/2022) schválená primátorom mesta dňa 30.12.2022

Rozpočtové zmeny boli realizované v priebehu celého roka v súlade s § 15 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu, že v priebehu roka vznikla potreba úhrady, ktorá nebola v rozpočte zabezpečená, resp. vyššie príjmy umožnili aj vyššie čerpanie v jednotlivých programov. Realizovalo sa aj mnoho presunov rozpočtových prostriedkov medzi jednotlivými položkami.

3.1. Plnenie príjmovej časti rozpočtu

DAŇOVÉ PRÍJMY

Výnos dane z príjmu fyzických osôb bol vyšší ako predchádzajúci rok o takmer 320 tis. EUR, čo umožňovalo samospráve počas celého roka plniť samosprávne funkcie vyplývajúce zo zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších.

Vlastné daňové príjmy, ktoré tvoria dane z majetku dosiahli úroveň 700 tis. EUR, boli splnené na 102,28 % zmeneného rozpočtu a oproti roku 2021 boli vyššie o 2,2 tis. EUR. K výraznejšiemu medziročnému nárastu pri daniach z majetku nedošlo, boli približne na rovnakej úrovni, ako v roku 2021.

Celkom daňové príjmy boli o necelých 322 tis. EUR vyššie oproti predchádzajúcemu roku a boli splnené na 100,29 %.

NEDAŇOVÉ PRÍJMY

Pri nedaňových príjmoch pozitívne hodnotím odvrátenie roky pretrvávajúceho negatívneho vývoja, v roku 2022 došlo k nárastu uvedených príjmov oproti roku 2021 o 20 tis. EUR. Zvýšili sa príjmy za školy a školské zariadenia a za stravné, a to v dôsledku zvýšenia týchto poplatkov od 01.01.2022. Príjmy z administratívnych poplatkov stále nedosahujú plánovaný rozpočet, boli splnené na 62,75 %. Ostatné príjmy boli oproti minulého obdobia vyššie o necelých 20 tis. EUR, najväčšiu časť tvoria vrátené finančné prostriedky od FO v výške 16,8 tis. EUR. Plnenie nedaňových príjmov bolo na 87,61 %.

GRANTY A TRANSFERY

Mesto Fiľakovo prijalo v roku 2022 granty a transfery vo výške 4 461 tis. EUR, ktoré boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom. Oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu poklesu.

PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE

Príjmové finančné operácie negatívne ovplyvňujú bilanciu rozpočtu, keďže sú z nich financované kapitálové výdavky. V roku 2022 dosiahli výšku 1 094 tis. EUR, boli splnené na 60,30 %. Najväčšiu časť tvorí prídely z rezervného fondu vo výške 432 tis. EUR a zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúceho roku vo výške 475 tis. EUR. Prijaté finančné zábezpeky predstavovali sumu 186 tis. EUR.

KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Kapitálové príjmy v roku 2022 dosiahli 529 tis. EUR, boli splnené na 39,62 %. Z toho vlastné príjmy z predaja bytov a pozemkov predstavovali 32 tis. EUR, a kapitálové dotácie a granty na plánované investičné akcie boli poskytnuté vo výške necelých 500 tis. EUR. Na investičné akcie boli plánované kapitálové dotácie a granty v celkovej výške 1 302 tis. EUR. Tuzemské kapitálové transfery predstavovali dotácie na projekt „Revitalizácia bývalej priemyselnej zóny na Šávoľskej ceste – Brownfield Fil’akovo“.

PRÍJMY ROZPOČTOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Príjmy rozpočtových organizácií majú v posledných rokoch kolísavú tendenciu, v roku 2022 došlo k zvýšeniu oproti predchádzajúcemu roku o 17 tis. EUR, dosiahli výšku takmer 214 tis. EUR a boli splnené na 100,00 %. Skladajú sa z bežných príjmov vo výške 200 tis. EUR a z príjmových finančných operácií vo výške 13,7 tis. EUR.

3.2. Plnenie výdavkovej časti rozpočtu

Celkové výdavky rozpočtu bez rozpočtových organizácií predstavovali v roku 2022 6 829 tis. EUR, čo je nárast oproti roku 2021 o takmer 763 tis. EUR, plnenie bolo na 81,75 %.

BEŽNÉ VÝDAVKY (bez RO)

Bežné výdavky dosiahli výšku 4 458 tis. EUR. Tvorili ich mzdy, odvody, tovary a služby, bežné transfery a splácanie úrokov a ostatné platby. Oproti roku 2021 boli vyššie o 347 tis. EUR, splnené boli na 102,01 %.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY (bez RO)

Kapitálové výdavky dosiahli v roku 2022 výšku 919 tis. EUR, došlo k medziročnému nárastu o vyše 359 tis. EUR. Najväčší podiel na kapitálových výdavkoch mali výdavky na prípravné a projektové dokumentácie vo výške 171,4 tis. EUR a na rekonštrukciu a modernizáciu vo výške 655,8 tis. EUR. Prevádzkovanie strojov, prístrojov a zariadení stálo mesto v roku 2022 18,8 tis. EUR a na výpočtovú techniku minuli 7,4 tis. EUR. Na realizáciu nových stavieb boli plánované kapitálové výdavky vo výške 1 894,8 tis. EUR, vynaložené boli len vo výške 22,5 tis. EUR (plnenie na 1,19 %).

Celkové plnenie kapitálových výdavkov predstavovalo 33,61 %.

VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE (bez RO)

Výdavkové finančné operácie narástli oproti roku 2021 o 85,8 tis. EUR a dosiahli výšku 364,9 tis. EUR (plnenie na 198,95%). K nárastu došlo v dôsledku vrátených finančných zábezpek vo výške 186,4 tis. EUR. Ostatné výdavkové finančné operácie, ako splácanie tuzemskej istiny z prijatých bankových dlhodobých úverov, splátky úverov zo ŠF RB a splátky za akcie boli približne na úrovni plánovaného rozpočtu.

VÝDAVKY ROZPOČTOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Výdavky rozpočtových organizácií v roku 2022 tvorili len bežné výdavky vo výške 4 458,4 tis. EUR, medziročný nárast o 258,9 tis. EUR (plnenie na 98,64%).

3.3. Výdavky programového rozpočtu

Plnenie cieľov a ukazovateľov jednotlivých programov, podprogramov a prvkov je podrobne a obsiahlo hodnotené v hodnotiacej správe záverečného účtu.

PROGRAM 1: Plánovanie, manažment, kontrola

Celkové výdavky na program boli vo výške 502,3 tis. EUR, oproti predchádzajúcemu roku narástli o 88,6 tis. EUR. Výdavky programu značne ovplyvňujú výdavkové finančné operácie, ktoré v roku 2022 predstavovali sumu 365,9 tis. EUR, oproti roku 2021 boli vyššie o 87,8 tis. EUR. Pri bežných výdavkoch došlo k medziročnému poklesu o 2,3 tis. EUR, dosiahli výšku 89,8 tis. EUR. Najväčší pokles bežných výdavkov nastal pri podprograme Rozpočtovníctvo a audit, a to o 6,5 tis. EUR na sumu 21,3 tis. EUR. Kapitálové výdavky programu boli o 3,2 tis. vyššie ako rok predtým.

PROGRAM 2: Propagácia a prezentácia

Koniec „COVIDového“ obdobia sa ukázal na náraste výdavkov pri programe propagácia a prezentácia, najmä pri podprograme regionálna, národná a medzinárodná spolupráca. Uskutočňovali sa pracovné stretnutia s partnerskými mestami. Bežné výdavky na tomto podprograme sa zvýšili o takmer 30 tis. EUR. Bežné príjmy programu boli vo výške 73,5 tis. EUR, medziročný nárast o 29,6 tis. EUR.

PROGRAM 3: Interné služby

Celkové výdavky programu dosiahli výšku 188,7 tis. EUR, medziročný nárast o 60,1 tis. EUR. Najväčší nárast nastal pri výdavkoch podprogramu Majetkovoprávne vysporiadanie a správa nehnuteľností vo vlastníctve mesta (o 35,6 tis. EUR – nákup tovarov a služieb a nákup pozemkov) a pri programe Mestský informačný systém (o 12,5 tis. EUR – nákup tovarov a služieb a nákup výpočtovej techniky). Bežné výdavky programu dosiahli výšku 179,1 tis. EUR, medziročný nárast o 54,3 tis. EUR a kapitálové výdavky dosiahli výšku 9,6 tis. EUR, medziročný nárast o 7,3 tis. EUR.

PROGRAM 4: Služby pre občanov

Nárast bežných výdavkov oproti roku 2021 bolo o 8,8 tis. EUR, dosiahli výšku 40,3 tis. EUR. Dôvodom boli zvýšenia miezd, nákup tovarov a služieb a pribudnutie novej agendy evidencie odídencom z Ukrajiny.

PROGRAM 5: Bezpečnosť

Značnú časť bežných výdavkov vo výške 405,6 tis. EUR pri zabezpečovaní bezpečnosti tvorili mzdové výdavky a odvody pre príslušníkov Mestskej polície a Miestnej občianskej poriadkovej služby, spolu takmer 315,5 tis. EUR (v roku 2021 vo výške 266 tis. EUR). Medziročný nárast bežných výdavkov vo výške 54,8 tis. EUR je spôsobená v značnej miere práve vyšším nákladom na mzdy a odvody. Zvýšili sa výdavky aj pri podprograme Kamerový systém, keďže boli v roku 2022 nakúpené kamery a tým došlo aj k priamo úmernému navýšeniu o objemu vynaložených prostriedkov v súlade s podmienkami zmluvy s prevádzkovateľom. Bežné výdavky predstavovali u tohto podprogramu sumu 6 tis. EUR a kapitálové výdavky 1,5 tis. EUR, medziročný nárast výdavkov podprogramu bol vo výške 5,7 tis. EUR. Celkové výdavky tohto programu sa zvýšili oproti roku 2021 o 60,6 tis. EUR a dosiahli sumu 405,6 tis. EUR.

PROGRAM 6: Verejnoprospešné služby

Program je venovaný výdavkom Verejnoprospešných služieb, ktoré z hľadiska mesta spočívajú v poskytovaní transferu na činnosť uvedenej príspevkovej organizácie. Bežné výdavky predstavovali sumu 934 tis. EUR, medziročný pokles o 8,4 tis. EUR. Pri jednotlivých podprogramoch bol vývoj bežných výdavkov rozdielny. K poklesu došlo pri podprograme Odpadové hospodárstvo (o 22,1 tis. EUR) a Cintorínske služby (o 52,2 tis.

EUR). Mzdové výdavky a výdavky na odvody zamestnancov pri podprograme Nakladanie so separovaným komunálnym odpadom sa znížili z dôvodu, že boli prepustení dvaja zamestnanci, ktorých sa mesto zaviazalo zamestnávať po dobu piatich rokov po ukončení projektu Zberného dvora. V roku 2022 toto povinné obdobie skončilo. Významnejší nárast bežných výdavkov bol zaznamenaný pri podprograme Správa mestského parku (o 18,2 tis. EUR - zvýšením transferu pre PO), pri podprograme Verejné osvetlenie a mestský rozhlas (o 23,7 tis. EUR – zvýšenie cien energií a zvýšenie transferu) a pri podprograme Manažment a ekonomické služby VPS (o 17 tis. EUR – navýšenie bežných transferov pre VPS). Kapitálové výdavky v roku 2022 vo výške 36,2 tis. EUR sa týkali podprogramov správy mestského parku (projektová dokumentácia), cintorínskych služieb (projektová dokumentácia) a verejné osvetlenie a mestský rozhlas (kapitálový transfer pre PO) a boli nad úrovňou kapitálových výdavkov z predchádzajúceho roka, medziročný nárast o takmer 11 tis. EUR. V programe sa podľa odporúčania NKÚ sledujú aj merateľné ukazovatele, ktoré napĺňa VPS. Celkové výdavky programu dosiahli v roku 2022 výšku 970 tis. EUR, medziročný nárast o 2,1 tis. EUR.

PROGRAM 7: Miestne komunikácie

Výstavbu a rekonštrukciu miestnej komunikácie má na starosti Oddelenie výstavby, životného prostredia a stratégie rozvoja. Súčasťou aktivity je aj realizácia úspešného projektu Cykochodník-II. etapa novostavba cyklochodníka. Verejné obstarávanie na výber zhotoviteľa stavby pre rekonštrukciu miestnych komunikácií bolo vykonané v prvom polroku 2022, realizácia prebiehala v II. polroku 2022. Bežné výdavky podprogramu boli vo výške 79,5 tis. EUR, medziročný pokles o 124,8 tis. EUR (na údržbu v roku 2022 boli vynaložené finančné prostriedky 43,9 tis. EUR oproti roku 2021, keď tieto výdavky predstavovali sumu takmer 173 tis. EUR). Kapitálové výdavky podprogramu sa medziročne zvýšili o 430,4 tis. EUR a dosiahli výšku 534,2 tis. EUR. Okrem projektových dokumentácií boli kapitálové výdavky spojené s realizáciou nových stavieb aj s rekonštrukciou a modernizáciou.

Bežné výdavky na podprogramy oprava a údržba miestnej komunikácie a verejných priestranstiev ako aj údržba cestnej a príľahlej zelene tvoria z hľadiska mesta poskytnuté transfery pre Verejnoprospešné služby, ako zodpovednú organizáciu. Tieto predstavovali 273,4 tis. EUR, medziročný nárast o 23,5 tis. EUR.

Celkové výdavky programu dosiahli v roku 2022 výšku 887,1 tis. EUR, medziročný nárast o 320,8 tis. EUR.

PROGRAM 8: Vzdelávanie

Najväčší podiel z výdavkov rozpočtu mesta tvorí program vzdelávanie, v ktorom sa v roku 2022 minulo 55,21% bežného rozpočtu (v roku 2021 to bolo 49,8%). Dosiahli výšku 5,5 mil. EUR. Financovanie originálnych kompetencií bolo v súlade so všeobecne záväzným nariadením č. 02/2013 o financovaní základnej umeleckej školy, materských škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Filákov v znení jeho zmien a doplnkov. Zabezpečenie prevádzky školských zariadení najviac ovplyvňuje objem bežných výdavkov rozpočtu mesta a jeho podiel na celkových výdavkoch bude aj naďalej stúpať napriek nižšiemu počtu žiakov. V roku 2022 sa do rekonštrukcie a modernizácie siete školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta neinvestovalo, pred rokom boli investície vo výške 21,2 tis. EUR.

PROGRAM 9: Šport

Mesto pravidelne poukazuje bežný transfer pre FTC Filákov na podporu športových aktivít a pre VPS na zabezpečenie prevádzky športového ihriska. Celkové

výdavky programu šport dosiahli úroveň 251,6 tis. EUR (medziročný nárast o 103 tis. EUR – v roku 2022 sa dokončilo rekonštrukcia telocvične na FTC).

PROGRAM 10: Kultúra a spoločenské aktivity

Celkové výdavky programu boli v roku 2022 vo výške 383,2 tis. EUR, došlo oproti predchádzajúcemu roku k nárastu o 10,2 tis. EUR. Bežné výdavky sa zvýšili o 16,3 tis. EUR na sumu 376,4 tis. EUR z dôvodu navýšenia transferov pre PO. Kapitálové výdavky vo výške 1,9 tis. EUR v sebe zahŕňajú spolufinancovanie projektu, ktorým sa zabezpečí klimatizácia budovy MsKS, doplnenie osvetlenia na hlavnom javisku, ako aj javiskovú techniku pre bábkové divadlo. Kapitálová výdavky vo výške 4,8 tis. EUR boli vynaložené na oplatenie hradného areálu.

PROGRAM 11: Prostredie pre život

Program v sebe zahŕňa aktivačnú činnosť (menšie obecné služby), územné a stavebné konanie, vynútené akcie (vychádzajúce z požiadaviek občanov prípadne z uznesení mestského zastupiteľstva) a ochranu prírody a krajiny. Bežné výdavky na aktivačnú činnosť boli oproti roku 2021 vyššie z dôvodu zvýšenia minimálnej mzdy, dosiahli výšku 35,3 tis. EUR a zahŕňajú v sebe hlavne platy a odvody dvoch koordinátorov. Z finančných prostriedkov podprogramu Vynútené akcie sa majú realizovať investície, ktoré vychádzajú z požiadaviek občanov, prípadne z uznesení mestského zastupiteľstva na návrh poslancov. V rámci vynútených akcií pôvodne nebol plánovaný finančný prostriedok pre rok 2022, napriek tomu boli zaplatené odstránenie azbestového krytu zo zbúraného objektu na Biskupickej ulici a náklady na vypracovanie PD na odvádzanie dažďovej vody z príľahlých ulíc na ul. Mlynská v celkovej výške 3,1 tis. EUR. Na podprograme Ochrana prírody a krajiny sa v roku 2022 sledovali aj výdavky na prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany ŽP. V dôsledku toho, ako aj v dôsledku vyšších výdavkov na zabezpečenie tovarov a služieb sa bežné výdavky podprogramu zvýšili oproti roku 2021 o 4,4 tis. EUR. Celkové výdavky programu boli vo výške 46,1 tis. EUR, došlo k medziročnému nárastu o 10,8 tis. EUR.

PROGRAM 12: Sociálne služby

Bežné výdavky vynaložené v uvedenom programe v roku 2022 presiahli hodnotu 691,4 tis. EUR, oproti roku 2021 vzrástli o takmer 6 tis. EUR. Bežný transfer pre Nezábudku n.o. na opatrovateľskú a prepravnú službu bol v roku o necelých 6 tis. EUR menší ako v predchádzajúcom roku, v roku 2022 im bolo poukázaných 120 tis. EUR. Pri podprograme Organizovanie stravovania dôchodcov napriek nižšiemu počtu obyvateľov odkázaných na túto službu sa bežné výdavky zvýšili oproti predchádzajúcemu roku o 0,6 tis. EUR, a dosiahli sumu takmer 1,8 tis. EUR. Dôvodom je zvýšenie cien uvedených služieb. Pri podprograme Denný stacionár sa sledujú výdavky spojené s prevádzkovaním denného stacionáru a výdavky na klub dôchodcov. Bežné výdavky boli približne na rovnakej úrovni ako v roku 2021, kapitálové výdavky sa znížili o 333,5 tis. EUR, nakoľko rekonštrukčné práce už boli ukončené. Kapitálové výdavky podprogramu vo výške 5,7 tis. EUR sa ešte týkali uvedenej budovy. Dotácie na stravovanie a na učebné pomôcky pre deti boli v roku 2022 v nižšie ako v roku 2021 o 32,5 tis. EUR, dosiahli výšku 25,4 tis. EUR. Značne sa v roku 2022 oproti roku 2021 zvýšil bežný transfer pre zariadenie domova seniorov, pri medziročnom náraste o 48,8 tis. EUR dosiahol výšku 382 tis. EUR. Mierny nárast nastal pri bežných výdavkoch podprogramu Sociálne služby (Terénna sociálna práca a Komunitné centrum), dosiahli výšku 122,9 tis. EUR, čo je o 4,3 tis. EUR viac ako v predchádzajúcom roku. Celkové výdavky programu sociálne služby v roku 2022 boli vo výške 697,1 tis. EUR, medziročný pokles vo výške 327,5 tis. EUR.

PROGRAM 13: Podporná činnosť

V programe sa sledujú výdavky na mestský úrad, na spoločný obecný úrad a na realizáciu národných projektov. Rastúci trend bežných výdavkov pokračoval aj v roku 2022, dosiahli sumu 1 067,8 tis. EUR, medziročne narástli o 135,1 tis. EUR. V značnej miere sa na ich náraste podieľali bežné výdavky spojené s realizáciou národných a iných projektov. Boli na nich vyložené výdavky vo výške 160,6 tis. EUR, v roku 2021 to bolo 85,1 tis. EUR. Celkovo za zvýšenie bežných výdavkov stojí zvýšenie miezd a odvodov v roku 2022. Pri podprograme Mestský úrad boli vynaložené kapitálové výdavky na projektovú dokumentáciu rekonštrukcie budovy MsÚ vo výške 24,7 tis. EUR. Celkové výdavky na tento program boli v roku 2022 vo výške 1 092,5 tis. EUR, medziročný nárast bol vo výške takmer 159 tis. EUR.

4. ZHODNOTENIE STAVU POHLĀDÁVOK A ZÁVÄZKOV

Objem pohľadávok sa znížil o 296,2 tis. EUR na hodnotu 232,7 tis. EUR. Zníženie bolo dosiahnuté vytvorením opravných položiek k pohľadávkam. Pohľadávky predstavujú výrazný možný zdroj hotovostných nerozpočtovaných príjmov. Najväčšie objemy tvoria pohľadávky za poplatok za komunálny odpad a za daň z pozemkov, zo stavieb, za psa a nevýherné hracie prístroje.

Dobrym ukazovateľom je pokles (o 158,6 tis. EUR) stavu celkového objemu záväzkov, ktorý dosiahol úroveň 3 038,7 tis. EUR.

5. STAV MAJETKU MESTA

Celková účtovná hodnota majetku mesta dosiahla hodnotu 20 273,7 tis. EUR netto a medziročne klesla o 268,7 tis. EUR. Viac ako polovicu tohto majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok (13 010,7 tis. EUR) a z neho najmä stavby 8 982,9 tis. EUR a pozemky 3 106,5 tis. EUR. V obstaraní dlhodobého hmotného majetku je ďalších 602,2 tis. EUR. Pozitívne treba hodnotiť, že tento ukazovateľ medziročne klesol. Vo finančnom majetku, najmä v cenných papieroch a podieloch je ďalších viac ako 2 879 tis. EUR. Na finančných účtoch mesta bola podľa Bilancie aktív a pasív k 31.12.2022 suma 870,7 tis. EUR.

Na strane pasív stav dlhodobých záväzkov sa dostal na sumu 887,9 tis. EUR, čo predstavuje pokles o 57,7 tis. EUR oproti minuloročnej úrovni. Stav krátkodobých záväzkov sa naopak zvýšil z minuloročných 370,2 tis. EUR na vyše 718,9 tis. EUR.

6. STAV A VÝVOJ DLHU

Stav dlhodobých bankových úverov mierne klesol z 1 168,8 tis. EUR na 1 049,9 tis. EUR. Celkový dlh mesta k 31.12.2022 vo výške 2 078,3 tis. EUR pozostáva zo zostatku istín úverov, zo zostatku istiny úverov zo ŠF RB, dlhu vyplývajúceho z ručiteľského záväzku mesta a nenávratnej bezúročnej finančnej výpomoci z MF SR.

Úroveň celkovej sumy dlhu mesta dosiahlo výšku 16,71 % skutočne dosiahnutých bežných príjmov mesta, suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov tvorí 3,17 % skutočných bežných príjmov roka 2021 (v roku 2021 to bolo 4,24%).

Mesto pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavalo v priebehu roku 2022 pravidlá rozpočtovej zodpovednosti v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a aj Čl. 5 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov a svoj rozpočet zostavuje a zverejňuje v súlade s Čl. 9 uvedeného zákona.

7. ZÁVER

Mesto v roku 2022 zabezpečovalo výkon samosprávnych funkcií a úloh preneseného výkonu štátnej správy v rámci finančných možností schváleného aj zmeneného rozpočtu na rok 2022 a financovalo ich v rozsahu stanovenom zákonom.

Mesto roku 2022 hospodáril s rozpočtovým prebytkom 19 712,97 EUR. Mesto je v zmysle § 2 a § 10 a s prihliadnutím k § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov povinné vytvárať rezervný fond vo výške určenej MZ, najmenej však vo výške 10 % z prebytku disponibilného rozpočtu, pričom o použití prebytku rozpočtového hospodárenia rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

Predkladateľ záverečného účtu navrhol podľa § 15 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, aby bol z prebytku rozpočtu vytvorený prídel do Rezervného fondu vo výške 172 029,33 EUR.

Návrh záverečného účtu mesta Fiľakovo za rok 2022 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona. Pri overení dodržiavania povinností mesta podľa zákonov o rozpočtových pravidlách neboli zistené žiadne porušenia týchto zákonov. Je možné konštatovať, že návrh záverečného účtu je z formálneho a obsahového hľadiska v súlade s legislatívou Slovenskej republiky.

V súlade s ustanovením § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **odporúčam** Mestskému zastupiteľstvu vo Fiľakove aby

celoročné hospodárenie mesta za rok 2022 schválilo bez výhrad.

Vo Fiľakove, dňa 08.06.2023

Ing. Judita Mihályová
hlavná kontrolórka mesta